

Balsai iš Rusijos Požemio

Neseniai Paryžiuje pasirodė nauja knyga rusų kalboje, pavadinta "Apačioje griuvėsių", kurioje pasisako septyni Rusijos intelektualai, jų tarpe rašytojas Solženitzinas, mokslininkai kaip Igor Safarevič, Melik Agursky, Eugenio Buranov, Vladimir Boriso, F. Korsakov ir vienas su slapyvardžiu A. B. Tai paskutinis numeris išėjusio rusiško slapto laikraščio "Samydat" Vakarų Europoje.

Šie rusų mokslininkai ir rašytojai, kurie yra gimę jau po didžiosios Rusijos revoliucijos, išėję rusų komunistinę mokyklą, pažinę Darvino ir Markso bei Engelso raštus, pamatę komunizmą žiaurioje realybėje, išdrįsta pakelti balsą iš po Rusijos revoliucijos griuvėsių kaip pirmieji pranašai naujos gadynės, skelbdami nusikratyti komunistine vergija.

Visų pirma šie vyrai įrodo, kad komunizmas teorijoje ir praktikoje jau yra atgyvenęs dalykas, nors dar laikosi partijos sukurtu melu ir šarvuotais tankais. Tačiau ateina laikas pasakyti teisybę ir prabilti drąsiai, kiek šis eksperimentas kainavo: virš 70 milijonų žmonių gyvybių, neskaitant dviejų pasaulinių karų aukų: apie 30 milijonų gyvybių. Šie vyrai taip pat neslepia rusų kolonializmo, prisidengusio komunizmu.

Šie vyrai pasmerkia Rusijos intelektualus, kurie pigiai prisitaikė ir pasidavė komunistų partijos pažadams ir išdavė visos rusų tautos dvasinius siekius, sukurdami dirbtinį mitą apie "naują istorinę santvarką", kuri po prievarta yra primesta visiems gyventojams.

Toliau šie drąsūs vyrai nurodo kelią į tikrą atgimimą skelbdami reikalą "išsilaisvinti ir apsisvalyti vidujiniai". Be šio vidinio atsinaujinimo, pagal jų

Vargu mokykla, lietuviškos kultūrinės kovos simbolis caro ir vysk. M. Valančiaus laikais.

nuomuone, negali būti jokio išsilaisvinimo iš vergijos pančių. Todėl šie vyrai šaukia visus intelektualus į dvasinę kovą: į dvasinio atsinaujinimo ir tikros atgalos kelią.

Pagal šių rašytojų mintį, Rusija ir kitos tautos gali išsilaisvinti iš komunizmo ir dvasinės anarchijos tikrai su naujais dvasiniais ginklais. Rusija, kuri sukūrė Antikristo karalystę, gali su-

IŠ VISO PASAULIO

• Graikijos ir Turkijos ministeriai pirmininkai atnaujino derybas dėl Kipro salos ir Egėjaus jūros problemų. Kaip atsimename dėl Kipro salos praeitais metais buvo beveik kilęs karas. JAV. prezidentas Gerald Ford susitiko privačiai su abiem ministeriais ir prašė išspręsti jų konfliktą taikiu, derybų būdu, neatnaujinant karo veiksmų.

• Pabaltiečių delegacija lankėsi Vašingtone pas JAV prezidentą Gerald R. Ford. Delegaciją prezidentui pristatė kongresmanas Edward J. Derwinski, kuris pareiškė prezidentui, kad lietuviai stipriai kovoja už žmonių teisę ir laisvę. Delegacija padėkojo prezidentui už Amerikos valdžios nusista-

tymą nepripažinti Pabaltijo kraštų inkorporaciją į Sov. Sąjungą, už jo intervenciją Simo Kudirkos reikale ir dėl Radio Liberty transliacijų. Prezidentas Fordas tvirtai pareiškė, kad Amerikos nusistatymas nepripažinti Pabaltijo kraštų į Sov. Sąjungą nepasikeis.

Reikia tikėti, kad tai yra pirmieji aušros spinduliai, kurie ateina iš po komunistų griuvėsių Rusijoje, kurie kviečia ir visus mus susimąstyti kokių kelių turime pasukti, jei norime nugalėti komunistinį melą: skelbdami pilną ir tikrą tiesą.

Juozas Pragiedrulis.

tymą nepripažinti Pabaltijo kraštų inkorporaciją į Sov. Sąjungą, už jo intervenciją Simo Kudirkos reikale ir dėl Radio Liberty transliacijų. Prezidentas Fordas tvirtai pareiškė, kad Amerikos nusistatymas nepripažinti Pabaltijo kraštų į Sov. Sąjungą nepasikeis.

• Rytų Vokietija ir Argentina birželio 1 d. pasirašė tarpusavio prekybinę sutartį, pagal kurią R. Vokietija parduos Argentinai mašinas ir chemijos produktus, o iš Argentinos pirks grūdus, odą, citrikų vaisius ir medžiagą aliejaus produkcijai.

• Brazilija neužilgo gauna iš Vokietijos ekipus ir tikslias informacijas ir pradės gaminti atominius ginklus.

LIŪDNA SUKAKTIS

Prieš trisdešimt penkerius metus Sovietų Sąjunga susitarė su nacių Vokietija pasidalyti Rytų Europos valstybių teritorijomis ir raudonoji armija netrukus okupavo Pabaltijo kraštus, o Kremlius tuojau pat pastatė savo okupacinę valdžią. Tai ryški agresija, kurios sovietai negali paneigti ir nuslėpti nuo laisvojo pasaulio akių — ji įrašyta juodžiausiai į pasaulio istoriją.

Okupacinė valdžia, nusavindama ūkius, namus, įmones, santaupas, bažnyčias ir jų turtus, paneigė pagrindines laisvės teises, tuojaus griebėsi persekioti ir naikinti Lietuvos gyventojus. Nekalti žmonės buvo suimami, kalinami, žiauriai tardomi, tremiami ir žudomi.

Lietuvių tautos naikinimas tęsėsi iš-tisus metus kol tarp abiejų santarvinių karų prasidėjo karas. Rusiškojo bolševizmo siautėjimas, jo žiaurybės, įvykdytos Lietuvoje, buvo vienos žiauriausių žmonijos istorijoje. Sovietų Sąjunga, 1944 m. vėl okupavusi Lietuvą, dar didesniu įnirtimu sunaikino apie 400 tūkstančių nekaltų tautos aukų.

Su didele širdgėla ir giliu liūdesiu prisimename Lietuvos okupacijos sukaktį, labai pagarbiai minime 1941 m. tautos sukilimą, nors ir trumpam atstačiusį Lietuvos nepriklausomybę, ir 1944-1952 m. visuotiną ginkluotą pasipriešinimą, siekusį vėl atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

Lenkdami galvas sovietinio genocido aukoms ir žuvusiems kovoje už Lietuvos laisvę pagerbti, susikaupsime visi šv. Mišiose lietuvių parapijos bažnyčioje birželio 15 d. sekmadienį, 16 val. Po to bus paminėjimas salėje. Kartu paminėsime ir didį kovotoją prieš caro rusinimo politiką — vyskupo Motiejaus Valančiaus 100 metų mirties sukaktį.

Paminėkime

35 METUS NUO LIETUVOS OKUPACIJOS

100 METŲ NUO VYSK.

M. VALANČIAUS MIRTIES

šių metų birželio mėn. 15 d. (sekmadienį) su sekančia programa:

16 val. Sudėtinės Mišios už Lietuvą, Aušros Vartų bažnyčioje su malda sodelyje.

17 val. Paskaita apie vysk. M. Valančių ir meninė programa prie karštos arbatėlės.

Visi tautiečiai kviečiami atsilankyti. Rengimo Komisija.

Argentinos Jaunimo Kongreso Komitetas šaukia visos Argentinos

LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMĄ,

kuris įvyks šių metų liepos mėn. 6 d. (sekmadienį) Šiluvos vasarvietėje Villa Elisoje, kaip pasiruošimas III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui.

Visas jaunimas kviečiamas atvykti. Kiekvienas atsiveža savo valgius. Atvykti — 10 val.

III PLJK Komitetas.

VIENO ŽMOGAUS TREMTIES KELIAS

Praeitų metų gruodžio 5 d. Kaune mirė Sibiro kankinys Liudas Odinas. Viešėjusiems turistams iš Š. Amerikos jis papasakojo savo liūdną tremties istoriją, kurie ją atvežė į Vakarų.

Liudas Odinas gimė Vižančių k., Ylakių v., Mažeikių apskr. 1907 m. Buvo nagingas žmogus todėl pasirinko amatą. Greitai iškilo į statybininkus. Dėl draugiško būdo buvo žemaičių mylimas ir laukiamas. Turėjo sceninių gabumų, todėl dažnai rodydavosi mėgėjų vaidinimuose. Buvo giliai tikintis žmogus.

Antrą kartą raudonajai armijai artinantis prie Lietuvos 1944 m., pasiryžo trauktis į Vakarų, bet vis dar dėsė, ir atsitiko taip, kad keliai į Vakarų liko užkirsti. Tada Liudas dar kurį laiką slapstėsi, gi artėjant 1944 m. Kalėdoms grįžo į namus.

Netrukus buvo suimtas ir kalintas kalėjimuose. Kadangi tuo metu Lietuvos kalėjimai buvo perpildyti, o dar tebevykstant karui, transporto priemonės buvo naudojamos kariuomenės reikalams, tai kalinius iš Lietuvos į rytus varė mirties kolonoje, taip kaip aprašo ir a.a. pulk. J. Petraitis savo knygoje "Kaip jie mus sušaudė". Su tokia kolona į rytus traukė ir L. Odinas. Kažkur Rusijos ar Gudijos žemėje kaliniai buvo pradėti šaudyti. Taip, kalinių numeriais atžymėti lietuviai, viens po kito, paplūde kraujuose, krito ant šaltos žemės. Jų tarpe krito ir Liudas Odinas kulkos nepaliestas, bet šlapias nuo jo likimo brolių kraujo.

Kai egzekucija buvo atlikta ir enkavedistams jau atrodė, kad gyvų nebeliko, Liudas atsistojo ir pakėlė aukštin rankas. Sargybiniai vėl užtaisė šautuvus, bet nešovė, nes užpakaly artinosi kita mirties kolona ir ji įjungė į naują koloną varomą gilyn į rytus.

Nežinia kuo viskas būtų pasibaigė, bet tuo metu pasirodė du amerikietiš-

Vengrijos kardinolas Juozapas Mindszenty mirė išstremtas iš savo tėvynės, Austrijoje šių metų gegužės 6 d. Daug kentėjo nuo bolševikinio teroro.

ki džipai su raudonarmiečiais. Jie paklausė, ar kalinių tarpe nėra cemento specialistų. Liudas, kaip buvęs statybininkas, šį darba mokėjo ir pasisiūlė.

Taip išgelbėtas nuo mirties jis buvo nugabentas į Irkutską ir čia dirbo ce-

mento darbus prie tiltų ir kelių statybos. Dabar vietoj kalinio numerio, rusai ant nugaros jam uždėjo užrašą: "Prakeiktam šuniui kapuose vieta". Tą užrašą jis nešiojo pusantrų metų ir enkavedistai, šį cemento specialistą, traktavo kaip "prakeiktą šunį".

Iškankintas iki Stalino mirties, I. Odinas Sibire prarado ne tik kelius rankų pirštus, bet taip pat ir sveikatą. Pagaliau galėjo susisiekti su broliu, gyvenančiu Čikagoje, kuris jam gelbėjo siuntinius.

Nemaža dalis kalinių buvo paleidžiama iš Sibiro į namus. Bet Odino vis neleido. Pagaliau apie 1961 m. gavo leidimą parvažiuoti vienam mėnesiui atostogų į Lietuvą. Parvažiavęs tėviškės apylinkėje surinko apie 150 parašų, kad buvo visai neteisingai nubaustas ir tiek kankintas. Su peticija nuvyko į Klaipėdos prokuratūrą ir čia buvo išteisintas. Atseit, jį tiek metų kankino ir šaudė visai be jokios kaltės.

Taip atsitiko ne tik su Liudu Odinu, bet ir su tūkstančiais kitų nekaltų lietuvių. Daug sunkių išgyvenimų ir kančių priglaudė kapų tyla.

Prisimindami visus žinomus ir nežinomus Sibiro kankinius, susirinkime birželio 15 d. sekmadienį lietuvių parap. bažnyčioje pasimelsti už visus mūsų tautos kankinius, kartu paminėsime ir 35 metų Lietuvos okupacijos ir 100 metų nuo vysk. Valančiaus mirties sukaktis (salėje).

MŪSŲ KOLONIJOSE

BRAZILIJĄ

• Lietuvių imigracijos Brazilijon 50 m. sukakčiai paminėti, 1976 m. Brazilijos šventovėje bus pastatytas lietuviškas kryžius, tuo rūpinasi Sao Paulo lietuvių kunigų sąjunga. Ruošia kartu išleisti leidinį portugalų kalba apie religinės laisvės ir pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus sovietų okupuotoje Lietuvoje.

• Juozas Šiušis iš Argentinos pasiuntė keletą egzempliorių savo poezijos knygos "Ilgesnio Giesmės". Keletas knygų buvo įteikta Brazilijos lietuvių Bendruomenės Literatūros Rateliui. Alfonsas Petraitis Liet. Ratelio vardu atsiuntė laišką, kuriame dėkoja p. Šiušiu už gražią dovaną. Įvertina eilėraščių lengvą kalbą ir sveikina su puošniomis vinjetėmis ir gera spaustuvininkų technika.

BERISSO

PADEKA

Šių metų balandžio 12 d. sekmadienį ir linksmai atšventė "Mindaugo" draugijos 44 metų veiklos sukaktį. Ta proga dėkojame visiems prisidėjusiems prie šio minėjimo realizavimo: kun. J. Petraičiui už atlaikytas pamaldas už mūsų draugijos gyvus ir mirusius narius, prof. V. Bukauskaitę de Persico už programos vedimą, programos atlikėjams: sesutėm Jocytėm už dainas ir deklamaciją, A. Šauliui už akordeono muziką, A. Markui ir A. Daškutei už pašoktą valsą, A. Berantaitę Fonseca už folkloro dainas, "Pumpurėlių" ansambliui ir jų vadovei E. Šaulienei už dainas ir šokius, p-lei Nancy, o daugiausia dėkojame visoms mamytėms, nepagailėjusioms laiko ir atlydėjusioms savo vaiku-

čius į mūsų draugijos patalpas.

Dėkojame mus sveikinusiems: SLA pirm. R. Stalioraičiui, ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdui ir dovanotas knygas, Lietuvai išlaisvinti Centro pirm. Z. Juknevičiui, kun. Feliksui Gureckui už žodį ir auką, L. Centro atstovei p. Eug. Rudytei, kun. J. Petraičiui, "Laiko" administratoriui P. Gudelevičiui, S. židinio išdin. J. Šiušiu ir už auką, "Nemuno" draugijos pirm. A. Dulkei.

Budėjusiems prie aukų stalo O. Šaštkauskienei ir J. Martinkui.

Vaišių rušėjams: stalus ir vaišes paruošė: J. Griškienė, E. Mikelaitytė, J. Šešlauskas, B. Marcinkevičius, L. Mikelaitytė, P. Persico ir stalus patiekė: R. ir S. Mikelaičiai, J. J. Griškai, A. A. Jociai, V. B. Miškiniai, A. Griška, R. Tempis, K. Augustienė. Tortai: J. Stočkūnienė, S. Šašlauskienė. Pirm. Z. Mikelaitytė turtingai paruošė loteriją.

Nuoširdžiai dėkojame aukotojams: kun. F. Gureckui iš Čikagos ("Lietuvos Dukterų" vardu) — 100 dolerių. Bronėi ir Juozui Šiušiams — 20.000 pežų, Juozui ir Sofijai Valentams — 5.000 p. Šitus pinigų sunaudojom nupirkdami geležies už artį milijoną pežų.

Visiems aukotojams, programos atlikėjams, darbininkams ir svečiams — nuoširdžiai dėkojame.

Mindaugo Draugijos Valdyba.

MOTINOS DIENA

Berisso Mindaugo draugija gegužės 24 d. paminėjo Motinos dieną. Minėjimą atidarė draugijos pirmininkė Zuzana Skrandžiūtė Mikelaitytė. Minėjimas pradėtas Argentinos ir Lietuvos himnais, kuriuos visi susirinkusieji sugiedojo pritariant

plokštelių muzikai. Po to buvo paprašyta Elena Šaulienė, kuri labai prasmingai tarė žodį apie motiną.

Po paskaitos sekė vaidinimas - komedija "Dūšėlė". Suvaidino Mindaugo draugijos artistai: Joana Stočkūnienė, Bronius Marcinkevičius, Pranas Strolia ir jaunuolis Aleksandras Šaulys. Sufleriu buvo Luis Mikelaitytis. Vaizdelis paimtas iš gyvenimo, sukurtas ir šurežisuotas režis. Strolios, kuris jau virš 40 metų režisuoja Mindaugo draugijos vaidinimus.

Po vaidinimo sveikinimo žodį tarė "Laiko" atstovas P. Gudelevičius, kuris taip pat perdavė sveikinimus L. Centro pirmininko Jul. Mičiūdo.

Vėliau pasirodė su savo programa jaunimas: Silvija Griškevičiūtė Persico, pritarė gitarra, padainavo Argentinos folkloro, Aleksandras Šaulys su akordeonu išpildė lietuviškų dainų pynę, o Mindaugo draugijos "Pumpurėliai" pašoko: Kubilą, šustą, Vėdarą ir kitus šokius. Motina, kurios asmeny buvo pagerbtos visos motinos, buvo parinkta mokytoja Elena Šaulienė, daug nusipelnusi dirbant su "Pumpurėlių" ansambliu bei šeštadienine mokykla.

Šioje šventėje dalyvavo ir keletas argentiniečių, kurie buvo sužavėti lietuvių veikla.

Programai pasibaigus sekė vaišės - Vertutas su gausiais užkandžiais.

• Juozas Petronis patalpintas Sanatorio de la Carne, c. 44, La Platos mieste.

Mielas skaitytojau,
ar jau užsimokėjai
LAIKO prenumeratą?

ROSARIO

PADEKA

Rosario Liet. Bendruomenė reiškia nuoširdžią padėką visiems susipratusiems lietuviams įvairiais būdais parėmusiems surotšą loteriją (rifą) III-jo Pas. Liet. Jaun. Kongreso naudai ir tuo parodžiusiems, kad aktyviai seka kiekvieną tautinį judėjimą. Tikime jaunimo kongresu ir matome, kad iškilo nauja jėga jaunimo tarpe. pasiryžusi dirbti ir kitus organizuoti ir budėti, kad greičiau mūsų Tėvynei prašvistų gražus ir linksmas rytojus.

Dėkojame visiems bilietų platintojams Bs. Aires, Kordobos, Berisso, Sta. Fe, Rosario ir kituose vietovėse.

LAIMEJUSIEJI BILIETAI

Rosario Liet. Bendruomenės suorganizuotos loterijos (rifos) lošimas įvyko 17. 5.1975. Pelnas skirtas 3-iam P. Liet. Jaunimo Kongresui. Laimėjo šie bilietai:

Nr. 24627 — Rosario
11976 — Kordoba
27188 — Buenos Aires
35889 — Rosario
3684 — Buenos Aires
38564 — Buenos Aires
13226 — Buenos Aires
21053 — Buenos Aires
24269 — Rosario
39089 — Buenos Aires

Valdyba nuoširdžiai dėkoja visoms organizacijoms ir pavieniams asmenims už bilietų platinimą. Jie prisidėjo prie lietuviško kultūringo darbo — Jaunimo Kongreso paramos.

Tuo pačiu pranešame, kad 29 birželio 1975 m. 12 val. per Antaną, Petrų, Povilų ir Jonų minėjimą L. Centre (Tabare 6950 V. Lugano), bus įteikiamos visos laimėtos premijos ir pinigai, skirti Jaunimo Kongresui. Jaunimo Finansų komisija prašoma dalyvauti ir priimti šią kuklią auką Kongreso naudai. Premijų laimėtojai turi atsinešti bilietus ir galės laimikį atsiimti vietoje. Premijas stengsimės pristatyti tai dienai į V. Lugano.

VARDININKŲ PAMINĖJIMAS

Rosario L. Bendruomenės Valdyba praneša, kad š. m. liepos 13 d. bus paminėti Antanai, Jonai, Petrai, Povilai, Onos bei kiti vardavininkai.

Šventės programa:

10 val. šv. Mišios šv. Kazimiero bažnyčioje.

13 val. aktas ir minėjimas su asado pietumis. "Rep. de Lituania" mokyklos patalpose.

Visi maloniai kviečiami gausiai šioje šventėje dalyvauti. Prašome įsigyti bilietus iš anksto pas valdybos narius.

Ros. Liet. Bendruomenės Valdyba.

Mielam vyrui JONUI PETRAUSKUI mirus, jo liūdinčią žmoną Elžbietą Petrauskienę, iš širdies užjaučiu. Petras Rudėnas.

Aukščiausiam pašaukus JONĄ PETRAUSKĄ, jo liūdinčią žmoną Elžbietą Petrauskienę ir kitiems artimiesiems, reiškiamo gilią užuojautą.

Kazimieras ir Valerija Kaminskai su šeima.

Mielam gyvenimo draugui JONUI PETRAUSKUI mirus, liūdinčią žmoną Elžbietą Petrauskienę ir kitus gimines, iš širdies užjaučiame.

Povilas ir Emilija Brazdžiai su šeima.

Viešpačiui pašaukus JONĄ PETRAUSKĄ, reiškiau nuoširdžią užuojautą jo liūdinčią žmoną Elžbietą ir kitiems artimiesiems.

Emilija Tubelytė.

Mirčiai atskirus JONĄ PETRAUSKĄ jo liūdinčią žmoną Elžbietą ir kitiems artimiesiems, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Julius ir Joana Mičiūdai su šeima.

Mokslas Menas Literatūra

ŠIMTAS METŲ NUO VYSK. M. VALANČIAUS MIRTIES

GYVENIMAS IR ASMUO

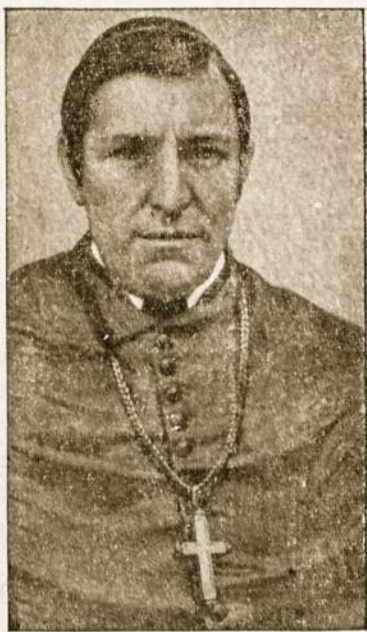
Vysk. Motiejus Valančius gimė Nastrėnų km., Salantų par., Telšių apskr. 1801 m. vasario mėn. laisvųjų ūkininkų šeimoje. Mokėsi Žemaičių Kalvarijoje ir Varnių bei Vilniaus kunigų seminarijose. Kunigu išventintas 1828 m. ir dirbo kapelionu Kražių gimnazijoje, vėliau Vilniaus Petrapilio Dvasinės akademijos profesorius, Varnių kunigų seminarijos rektorius. 1850 m. išventintas vyskupu ir gavo valdyti Žemaičių vyskupystę. Mirė 1875 m. gegužės 17 d. Kaune. Ten pat palaidotas katedroje.

Valančius — pirmas vyskupas, kilęs iš liaudies, visą savo energiją paskyrė liaudies švietimui ir kultūrinimui. Jo laikai buvo audringi ir sunkūs. Jam valdant vyskupiją teko išgyventi 1863 m. sukilimo žiaurų malšinimą, lietuviškos spaudos uždraudimo sunkiausius laikus, atlaikė rusinimo politikos antpuolius.

VYSKUPAS - ŠVIETĖJAS

Tapęs vyskupu Valančius pirmoj eilėj rūpinasi švietimo reikalais. Jis tvarko esančias ir steigia naujas parapiškes mokyklas. Reikalauja, kad kiekvienos bažnyčios būtų mokykla, kurioje neturtingų tėvų vaikai galėtų išmokyti skaityti gimtąją kalbą ir katekizmo. Į švietimo darbą traukė kunigus, vienuolius ir net dvarininkus. Kunigai kalbėdami kasmet turėdavo surašyti kiek parapijoje yra raštingų ir neraštingų žmonių.

Kai po 1863 m. sukilimo rusai uždarė visas parapiškes mokyklas, Valančius nesiliovė rūpintis švietimu. Jis skatino slaptą vaikų mokymą namie. Ragino ūkininkus, kad pasisamdę "daktorių" mokytų vaikus namuose ir net tokiam mokytojui parašė vadovėlį (Antano Tretininko pasakojimai).

Vysk. Motiejus Valančius, rašytojas, Lietuvos liaudies švietėjas ir blaivintojas (1801-1875).

LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ORGANIZATORIUS

Vysk. Valančius stengėsi aprūpinti žmones lietuviškomis knygomis. Tam tikslui jis suorganizavo būrelį bendradarbių toms knygomis gaminti ir ban-

do Varniuose steigti spaustuve. Spaudą lotyniškais raidėmis uždraudus, jo planai pasikeičia. Jis pasidarė dar aktyvesnis ir jis yra pirmas, kuris suorganizuoja knygų spausdinimą Maž. Lietuvoje ir jų slaptą pergabenimą į Didž. Lietuvą. Ypač stiprų pasipriešinimą rusinimo politikai išreiškia jo paties parašytos įvairios knygos ir brošiūros, kurios buvo slaptai išleistos Prūsijoje.

VYSKUPAS — BLAIVINTOJAS

Žemaičiuose girtavimas buvo labai paplitęs. Dvaruose veikė bravorai, o pakelėse stovėjo smuklės. Girtavo visi luomai. M. Valančius kovojo su girtyste steigdamas blaivybės brolijas. Jis sudarė vyskupijos blaivybės vadovų sąrašus, į kuriuos pats pirmas įsirašė, pasakui įrašė prelatus, kunigus, klierikus ir net bažnyčios tarnus. Visose parapijose žmonės rašėsi į blaivybės brolijas, pasižadėdami negerti stiprių gėrimų, Vyskupo autoritetas ir panaudotos religinio pobūdžio priemonės padarė tiesiog stebuklus: smuklės ištuštėjo, žmonės pakelėse statė kryžius ir kopytėles blaivybės įvedimui atminti. Po 1863 m. sukilimo rusų valdžia šį darbą sutrukdė. Ne tik uždraudė veikti blaivybės brolijoms, bet net neleido, grasindama bausmėmis, sakyti pamokslus prieš girtavimą.

M. VALANČIUS — RAŠYTOJAS

Vysk. Valančius yra pirmiausia Bažnyčios ganytojas, aktyvus visuomenės organizatorius, švietėjas, kultūrintojas,

bet taip pat yra rašytojas, užimaš mūšų literatūros istorijoje žymią vietą.

Valančiaus raštai yra trejopo pobūdžio: 1. religiniai raštai, 2. moksliniai raštai ir 3. baletristiniai-didaktiniai raštai.

Religiniai raštai: Kristaus sekimas (Tomo iš Kempio), Senojo ir Naujojo įstatymo šventoji knyga, Gyvenimas Jėzaus Kristaus, "Žyvatai šventųjų" ir daugelis kitų mažesnių ir didesnių veikalų. Jo šventųjų gyvenimai charakteringi lietuviško gyvenimo bruožais. Valančius šventuosius sužemaitina, suliaudina, padaro juos lyg iš pačios Žemaitijos žemės išaugusius.

Moksliniai raštai: rimtas istorinis mokslinis veikalas yra "Žemaičių Vyskupystė" (1848). Šiame veikalė Valančius patiekia taip pat daug medžiagos iš Lietuvos politinio ir kultūrinio gyvenimo.

Baletristiniai raštai: Vaikų knygelė, Paaugusių žmonių knygelė, Palangos Juzė, Antano Tretininko pasakojimai ir tt.

Visi Valančiaus baletristiniai raštai pasižymi auklėjama tendencija. Aprašo kasdieninius žemaičių kaimo gyvenimo bruožus. Raštų stilius paprastas, atsiremias į kasdieninę žmonių kalbą ir paprastą kaimiečių psichologiją, kuriems šie veikalai buvo skiriami. Čia glūdi Valančiaus raštų nepaprastas pasisekimas liaudyje.

Vysk. M. Valančius lietuvių kultūriname gyvenime suvaidino milžinišką vaidmenį. Jis įveikė skersai jo užsibūrę kelio atsiradusias kliūtis ir padėjo tvirtus pagrindus bręstančiam lietuvių tautos atgimimui.

Okupuotoje LIETUVOJE

• **Genovaitė Raguotienė** parašė knygą "Šimtas knygų mįslių", išleista Vilniuje, 440 pusl. Patiekta daug istorinių duomenų liečiančių knygos kelią. Panašią knygą apie teatrą parašė **Petronėlė Česnulevičiūtė** — "Šimtas teatro mįslių", 376 pusl.

• **Utenoje** ruošiamą vietą didžiulės alaus daryklos statybai. Ji busianti pastatyta penkių metų bėgyje ir padarysianti tiek alaus, kiek dabar jo padaro visi Lietuvos alaus bravorai kartu.

• **Garliava** veik susisiekiama su Kaunu, turi apie 4 tūkst. gyventojų. Šiame bažnytkaimy 1939 m. gyveno 827 gyventojai.

• **Jogailos ažuolas** tebeauga Lenkijos pajūrio miestely Labšine, kurio parapiškes bažnyčios archyve išliko užrašas, liudijantis, kad šį ažuolą po Žalgirio mūšio pasodino karalius Jogaila 1410 m. lapkričio 3 d.

• **Ištuokų skaičius** ok. Lietuvoje nuolat auga. 1970 m. Lietuvoje buvo jau 9,7 istuokos vienam tūkstančiui

gyventojų, 1954 m. — 1400 istuokų, o 1969 m. — 6700. Kiekvieną savaitę įvyksta apie 130 skyrybų, t.y. kiekviena ketvirta-penka šeima ok. Lietuvoje yra išardoma.

• **Kegrių kaime, Mažeikių apskr.** gyvena Kazimieras Kateiva, kuriam šiais metais sueina 105 metai. Jis prieš I pas. karą buvo Amerikoje, 1928 m. grįžo į Lietuvą.

• **Plungės muzikos mokyklos** 100 metų sukaktis buvo prisiminta Plungėje. Ji buvo įsteigta prieš šimtą metų kunigaikščio Oginskio dvare ir veikė beveik 30 metų. Be kitų šioje mokykloje mokėsi ir dvaro orkestre grojį žinomas mūsų dailininkas kompozitorius M. K. Čiurlionis.

• **Klaipėdos mokyklų istorijos** mokytojai buvo išsiųsti į Pskovą, Novgorodą ir Leningradą, kur jie buvo politiškai indoktrinuojami.

• **Visuose ok. Lietuvos miestuose** ir miesteliuose, kolchozuose ir sovchozuose komunistų partijos įsakymu bu-

vo praveisti Lietuvos prijungimo prie Sov. Sąjungos 30 metų sukakties minėjimai. Šia proga buvo ruošiami didžiuliai parada, kurių metu buvo giriama bolševikinė sistema. Visos iškilmės praveistos rusų tautos kulto ženklu.

• **Paskutiniuoju laiku Lietuvoje** buvo atrasta daug mamuto kaulų, ypač ilčių. Vilniuje Antakalnyje atrasta net 294 cm. ilgio iltis. Mamutai Lietuvos žemyne gyveno ledynų laikotarpyje (prieš 12-14 tūkstančių metų). Jie buvo dideli gyvuliai apie 4 metrus aukščio.

NAUJI PASAI

Sov. Sąjungoje visiems gyventojams bus išduodami nauji vidaus pasai. Kaip žinoma, kiekvienas S. Sąjungos gyventojas nuo 16 metų amž. turi turėti pasą, be kurio jis negali iš namų kojos iškelti.

Skelbiama, kad naujieji pasai bus išduodami ir baidžiavos panaikinimą Sov. Sąjungoje. Iki šiol kaimo gyventojai negalėjo persikelti į miestą ar keisti gyvenamąją vietą. Tam reikėjo turėti specialų leidimą, kuris būdavo pažymėtas pase.

Naujieji pasai pirmą kartą nuo 1917 metų sulyginis kaimo gyventojus su miestiečiais. Juose nebūsią nurodyta, ar paso savininkas yra darbininkas, kaimietis ar intelektualas.

Naujųjų pasų išdavimas prasidės 1976 m. ir baigsis 1981 m.

Pasas turės tris fotografijas imant pasą (16 metų amž.), sukakus 25 ir 40 metų.

NUTEISTI LIETUVIAI

"Sovietskaja Litva" praneša, kad gruodžio 30 d. Maskvoje įvyko teismas ir buvo nuteisti keturi lietuviai nuo 1 iki 8 metų koncentracijos stovyklos.

Dienraštis pranešė, kad keturi vyrai buvo rasti kalti "nelegaliai spausdinę ir platinę antisovietinę literatūrą". Visi keturi buvo apkaltinti siuntinėję pagrindinio leidinį užsienin.

Nubaustųjų pavardės buvo paduotos šios: Petras Plumpa - 8 metai, Povilas Petronis - 4 metai, Jonas Stašaitis - 1 metai ir Virgilijus Jaugelis - 2 metai.

Komunistinis dienraštis neišvardino pagrindinio žurnalo, bet nėra abejonės, kad tai yra "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika".

SEKMADIENIO R I M Ć I A I

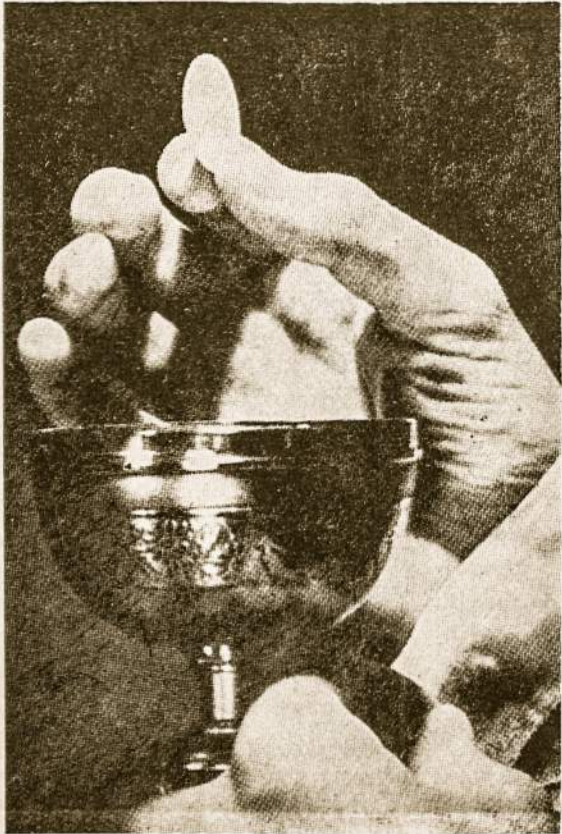
+++++

DIEVAS SU MUMIS

Pranašas Izajijas gyvenęs 700 metų prieš Kristaus gimimą, vienoje savo pranašysčių apie ateisiantį Išgelbėtoją, yra išsireiškęs, kad jis vadinsis "EMANUELIS", lietuviškai išvertus - "Dievas su mumis".

Ištikrųjų Kristus tapęs žmogumi, gyveno žmonių tarpe, bet ir po savo

Jo pasilikimo priežastis yra toji, kad Jis pasilieka su savo Bažnyčia, kurios galva Jis būna. Tiesa, jo pasilikimas Bažnyčioje įgauna naują pavidalą: Jis pasilieka Šv. Eucharistijoje, po duonos pavidalu. Tačiau šis jo pasilikimas yra lygiai realus, kaip ir anuomet, kai vaikščiojo po Palestiną.

Kristaus pasilikimas

Šv. Eucharistijoje yra didžiausia dovana krikščionijai, ir palaima visai žmonijai.

dangun įžengimo jis pasiliko su mumis žemėje, nes jis yra pasakęs: "Aš pasilieku su jumis visas dienas iki pat pasaulio pabaigos".

Anuomet Jis galėjo būti tik vienoje vietoje, nes žmogiškas kūnas neleidžia būti keliose vietose iš karto. Tuo tarpu dabar Jis būna viso pasaulio

šventovėse kartu. Pas Jį gali ateiti lygiai didmiesčio žmonės, kaip ir džiunglių laukiniai, pas jį gali gauti audienciją lygiai prezidentai, kaip ir biedniausi žmoneliai.

Jo pasilikimas Šv. Eucharistijoje turi tikrai vieną motyvą, nes Jis pamilo visus žmones, visas tautas ir rases, Jis nori išgelbėti visus ir surinkti iš visų pasaulio kraštų ir kampų, kad visi priklausytų Jo aivei ir kad Jis būtų visų ganytojas ir karalius.

Todėl metuose kartą Bažnyčia švenčia Eucharistijos arba Dievo Kūno šventę, savo laiku buvo švenčiama su didele iškilme: miestuose būdavo įrengiami keturi altoriai, prie kurių susodavo procesija su Šv. Sakramentu, palydama giesmėmis ir dūdų orkestru.

Pats miestas pasipuošdavo berželiais ir gėlėmis, kad pagerbtų karalių Karalių, kuris žygiuodavo tyliai per miesto gatves, lydėdamas tikinčiųjų minios. Dar iki šių dienų Buenos Aires mieste yra išlikę tas gražus paprotys: Dievo Kūno šventėje daryti iškilmingą procesiją.

Mūsų Tėvynėje Lietuvoje, šioji šventė yra atliekama bažnyčių viduje su didele iškilme, nes negali išeiti viešai į miesto aikštę. Man pačiam yra tekę dalyvauti vienoje tokioje šventėje Rytų Vokietijoje, kur tikintieji pripildė didžiulę baziliką ir su nepaprasta iškilme buvo atšvęsta šioji šventė: tūkstančiai žmonių prisitartinę prie Dievo stalo.

Mūsų pareiga yra nepalikti vieno Kristaus mūsų tabernakuliuose, bet jį lankyti, bent sekmadieniais dalyvaujant Šv. Mišių didžioje puotoje ir melstis kad Jis galėtų karaliauti žmonių protuose ir širdyse, kad visi tikintieji daugiau mylėtų savo Išganytoją, kad mes visi galėtume laisvai garbinti Dievą. Augustinas.

RELIGINĖS ŽINIOS

• San Francisco mieste, Š. Amerikoje įvyko Šiaurės ir Pietų Amerikos kongresas alkoholio ir narkotikų problemoms studijuoti. Dalyvavo daugiau nei 3.000 specialistų iš įvairių Amerikos kraštų. Kongresą suruošė katalikų ir kitų krikščioniškųjų religinių organizacijų.

• Šešios seserys vienuolės iš Trnavos Čekoslovakijoje buvo policijos suimtos ir deportuotos į "koncentracijos vienuolyną". Seserų butas buvo iškrėstas ir visa jų nuosavybė konfiskuota. Ir Slatinsky ir Novy Smokovos miestuose jaunesnės seserys išmestos iš vienuolyno, o vyresnės taip pat deportuotos į tą, vadinamą "koncentracijos vienuolyną", o jų namai buvo konfiskuoti.

• Žiniomis iš Lietuvos, komunistų partijos sekretorius Barkauskas keikė Nobelio premijos laureatą, rašytoją A. Solženiciną, vadindamas jį išdaviku. Tuo tarpu Lietuvos katalikai sveikina šį puikų rašytoją ir meldžiasi už jį. A. Solženicino veikalas "Gulago salynas" daugeliui Lietuvos katalikų priminė jų pačių ar jų tėvų iškentėtas kančias lageriuose, kalėjimuose, tremtyje. A. Solženicinas lieka lietuviams katalikams pavyzdžiu, kaip reikia mylėti savo tėvynę, tiesą ir nenusilenkti smurtui.

• Prieš devynius metus iš Sudano, Afrikoje, ištremtos katalikų seserys vienuolės vietos valdžios vėl yra pakviestos sugrįžti į savo misijas. Katalikų sešeris Sudane ypatingai pasižymėjo raupsuotųjų globa ir gydymu. Be to jos plačiai reikėsi švietimo ir socialinėje veikloje.

NUO KUDIRKOS LIGI JURAŠO

Kaip prieš ketverius metus visus sukrėtė Simo Kudirkos brutalus gražinimas sovietams, taip dabar visi džiaugiamės iškovotu jo išlaisvinimu ir atvykimu į JAV. Juo labiau džiugu, kad ir amerikiečiai Kudirkai skiria daug dėmesio.

Iš Kudirkos laikymosi teisme jau žinome jį esant tikrai nepalaužiamą vyrą. Dabar jau daugelis jį matėme, jo klausėmės. Giliai krikščioniškos dvasios, paprastas ir kuklus, bet šviesus ir išmintingas, Kudirka kalba į mūsų sąžines ir kviečia vieningai padėti mūsų tautai jos laisvės kovoje.

Tuoj po Kudirkos sulaukėme Valclovo Sevruko, marksisto disidentu, kuris buvo kalintas ir uždarytas į psichiatrinę ligoninę dėlto, kad norėjo socializmą sieti su tolerantišku humanizmu. Jo dėka buvo laisvajam pasauliui perduota informacija apie Kudirkos teismą. Vos pasiekęs laisvę, jis paskelbė mėnesiui laiko bado streiką, ligi gruodžio 10 (tą dieną prieš 26 metus Jugt. Tautos priėmė žmogaus teisių ir laisvės deklaraciją) protestui prieš žmogaus teisių paneigimą ir religijos persekiojimą ok. Lietuvoje. Prie šio bado streiko prisidėjo ir Simas Kudirka. VLIKas pakvietė vi-

sus laisvuosius lietuvius su jais solidarizuoti ir gruodžio 10 d. paskelbė bado dieną bendram protestui prieš sovietų tironiją pareikšti.

Sulaukėme ir daugiau pabėgėlių iš Lietuvos: atvyko muzikas Jurgutis, o lapkričio pabaigoje atvyko jūreivis J. Stankevičius. Pagaliau laisvajį pasaulį pasiekė Jonas Jurašas. Tai buvęs Kairio dramos teatro vyr. režisiorius. Prieš dvejus metus atvirai protestavo prieš partinę reglamentaciją, paneigiančią kūrybinę laisvę ir prievartaujančią luošinti kūrinius.

Mus pasiekusieji, nuo S. Kudirkos ligi J. Jurašo pasauliui ir mums patiems liudija, kokia nepakeliamas priešpauža yra sukauščiusi mūsų tėvynę. Palikę tėvynę, jie nepaliko kovos, o jai ir mus žadina. Nes kaip visas pasaulis trokšta taikos, taip visos tautos trokšta laisvės. ("Aidai")

SKAMBUS KALNAS

Šiaurės Latvijoje prie Salacos upės dunkso Skaniaiskalnis — raudonojo smiltainio uola. Kasmet ją aplanko šimtai tūkstančių turistų. Kiekvienas mielai laikosi įpročio — iš priešingo upės kranto garsiai pasveikina uolą. Ir Skaniaiskalnis (išvertus — "Skambusis kalnas") atsako jam, daug kartų

pakartodamas sveikinimą, kuris galinigu aidu pasklinda virš slėnio.

Šią savitą akustinę ypatybę uola įgijo žiloje senovėje. Maždaug prieš 400 milijonų metų Pabaltijyje šiek tiek susimaišė žemės pluta. Tada Salacos parkrantėje atsivėre plyšys. Per tūkstantmečius upė skalavo smiltainį, ir čia susidarė 70-ties metrų lygus paviršius. Tai jis atspindi garsą, paskleisdamas jį stiprių skambiu aidu. Skaniaiskalniui neprilygsta nė vienas Pabaltijo gamtos paminklys.

SLAPTA LIETUVIŲ PARAPIJA SIBIRE

Amerikoje pasirodė dviejų jėzuitų kunigų — Walter Cizek ir Flaherty knyga "He leadth me" (Jis mane vedė). Knygoje aprašomi kunigo Cizek religiniai pergyvenimai Sovietų kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Joje kalbama ir apie Sibiran ištremtus lietuvius.

Kunigą Cizeką 1939 m. užklupo sovietų okupacija Lenkijoje. Tada jis persirengęs darbininku savanoriškai išvyko į Rusiją, tikėdamasis galėsiąs dvasiniai patarnauti tūkstančiams į Sibirą ištremtiems lenkams. Sovietai greitai išaiškino jį esant kunigu ir uždarė į Liubankos kalėjimą Maskvoje, o vėliau ištrėmė į priverčiamųjų darbų stovyklą. Rusijos kalėjimuose ir vergų

stovyklose kun. Cizek iškentėjo 23 metus, slaptai atnašavo Mišias, vedė rekolekcijas, sakė pamokslus ir kartu su kitais tremtiniais kentėjo neišsakomas kančias. Prieš keletą metų išleistas iš Rusijos, nuvyko į JAV ir ten savo tremties istoriją aprašė knygoje "Dievas Rusijoje", kuri susilaukė plataus atgarsio visame pasaulyje.

Dabar pasirodžiusioje antroje knygoje kun. Cizek aprašo religinį gyvenimą sovietų kalėjimuose ir koncentracijos lageriuose. Jis jaudinančiai pasakoja, kaip stovyklose buvo kuriamos slaptos parapijos ir vyko religinis gyvenimas. Jis pažymi, kad lietuviai kunigai ypatingai stengdavosi jam padėti tremtinių sielovados darbe.

Paleistas iš vergų stovyklos, kun. Cizek nuvyko į Krasnojarską, kur atrado gerai suorganizuotą slaptą lietuvių parapiją. Lietuviai buvo įsitaisę net bažnytelė, kurioje kas savaitę rinkdavosi ir meldavosi.

Kun. Cizek savo knygoje ypatingai iškelia lietuvių prisirišimą ir ištikimybę tikėjimui ir jų gilią Tėvynės Lietuvos meilę.

• Litanistinė savaitė šiais metais vyks Kent State universitete, Ohio, JAV, rugpiūčio 10-23 d. Priimami gimnaziją baigę studentai.

UŽ MIRUSIUS

• Už a.a. Petrą Černiauską, jo 5 metų mirties sukaktyje, bus atnašautos šv. Mišios šių metų birželio 4 d. 9 val. Aušros Vartų lietuvių parap. bažnyčioje.

Kviečia gimines ir artimuosius žmona Marija Černiauskienė, sūnus dr. Petras Černiauskas su žmona Beatriz A. Canestro.

• Už a.a. Izidorijų Kazlauską, jo vienu metų mirties sukaktyje, bus atlaikytos šv. Mišios Aušros Vartų lietuvių parap. bažnyčioje šių metų birželio 30 d. 10 val.

Kviečia gimines ir pažįstamus žmona Severina Kazlauskienė.

• Už a.a. Ignacijų Budrevičių, jo dviejų metų mirties sukaktyje, bus atnašautos šv. Mišios šių metų birželio 14 d. 10 val. Aušros Vartų liet. parapijos bažnyčioje.

Kviečia gimines ir pažįstamus žmona Elena Budrevičienė, duktė Ona Sveiteriene su šeima ir duktė Marija Jaščiuviene.

• Už a.a. Stasį Jackevičių, jo vienu metų mirties sukaktyje, bus atnašautos šv. Mišios šių metų birželio 22 d. 10 val. Aušros Vartų lietuvių par. bažnyčioje.

Artimuosius kviečia žmona Aloyza Jackevičienė ir sūnus Tadas su šeima.

• Šv. Mišios už a.a. Joną Žekį, jo 5 metų mirties sukaktyje ir už Kazimierą ir Salomėją Šovinius, bus atnašautos šių metų birželio 29 d. 10 val. Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje.

Kviečia artimuosius žmona Elena Šovinytė Žekienė ir vaikai.

• Už a.a. Antaną Vilotį, jo dviejų metų mirties sukaktyje, bus atnašautos šv. Mišios šių metų birželio 15 d. 11 val. Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje.

Kviečia gimines ir draugus Sesuo Anelė Vilkienė.

Viešpačiui pašaukus ELENĄ JONAITIENĘ, jos liūdinį vyrą Kazimierą Jonaitį ir kitus artimuosius giliai užjaučiame.

Blumbergų šeima.

Mielai žmonai ELENAI JONAITIENEI mirus, liūdinčiam vyrui Kazimierui Jonaičiui ir kitiems giminiams reiškiamo gilią užuojautą.

Napolis ir Sofija Katina su šeima.

"WYNNER" S.R.L.

FABRICA DE REGULADORES DE VOLTAJE PARA AUTOMOTORES Y MINI CARGADOR DE BATERIA

A. Sapas y A. Siegerist
CATAMARCA 769 V. ALSINA

COCHERIA ROCCO

Mandagus patarnavimas, mirusiųjų pervežimas, autai vestuvems. Lietuviams nuolaida.

VIAMONTE 1340 - Lanus Oeste T. E. 241- 3444

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Kazimieras Potiejūnas, 72 metų amž., mirė 1975 m. balandžio 28 d. Villa Rumipal, Cordoba. Velionis buvo gimęs Vilniuje, Argentinoje dirbo Cristalerias Maybogglass, iš kur jau buvo išėjęs į pensiją. Nuliūdime liko žmona Veronika Bajoraitė Patiejūnienė, sūnus Henrikas su žmona Adele Bessero ir vaikais: Cynthia, Aleksandru, Ariel ir Nahuel. Lietuvoje liko trys broliai su šeimomis ir kiti giminės. Sekančią dieną palaidotas Villa Rumipal kapinėse.

† Olga Valentukonienė mirė kovo 27 d. 1975 m. Kilusi iš Ramanovo km. Krosnos par., Marijampolės apskr. Liko sesuo Natalija su dviem dukrom ir dviem sūnumis. Velionės vyras mirė prieš 20 metų.

† Elena Kairionytė Jonaitienė, 78 metų amž. mirė širdies priepuolio ištikta 1975. 5.15. Buvo gimusi Pauzuolių km. Molėtų valsč., Utenos apskr. Į Argentiną atvyko 1927 m. Nuliūdime liko vyras Kazimieras Jonaitis ir giminingos Blumbergų, Katinų šeimos bei Zigmąs Umbrasas su šeima. Sekančią dieną palaidota Lanus kapų nišoje.

† Alfonsas Bagdonavičius, 51 metų amž., buvęs Vyčių veikėjas mirė šių metų gegužės 17 d. Liko žmona Delia Martinez, sūnus Claudio Marcelo 11 metų, sesuo Albina ir brolis Severinas ir kiti artimieji. Palaidotas Flores kapinėse.

† Zuzana Repšytė Gumbinienė, 59 metų amž., mirė 20.5.1975. Berisso mieste. Į Argentiną atvyko 1937 m. pas vyrą Juozą Gumbiną, kuris jau 13 metų kaip yra miręs. Liūdesyje liko duktė Adelė, žentas ir anūkė Analia bei giminės Lietuvoje. Palaidota Berisso kapinėse. Ilsėkis ramiai, miela tautiete.

† Jonas Mataras, mirė 16.5.1975. Berisso mieste. Jo šeima — žmona ir duktė — pasimirė ankščiau. Laidotuvėmis pasirūpino Sindicato de la Carne. Palaidotas La Platos kapinėse.

† Jonas Stankevičius, gimęs 1905 m., po vienuolikos dienų ligos, mirė širdies smūgio pasekoje šių metų gegužės 8 d. Ve-

lionis buvo vedęs Lietuvoje Eleną Černiauskaitę. Į Argentiną atvyko 1929 m. Dirbo Wilson skerdykloje, po šešių metų atsikvietė ir savo žmoną Eleną. Nuliūdime liko žmona Elena Stankevičienė, Lietuvoje liko brolis Petras ir dvi žmonos seserys bei brolis. Kitų giminių neturėjo. Priklausė SLA organizacijai. Sekančią dieną palaidotas Lanus kapų nišoje.

† Jonas Petrauskas, mirė 19.V.1975. V. Lugane. Velionis buvo gimęs Jukonių km., Pušaloto valsč., Panevėžio apskr. Liko liūdininti žmona Elžbieta Saginaitė Petrauskienė, giminaitis J. Petratis su žmona Eugenija ir dukra Diana su vyru Biragnet, Lietuvoje liko brolis Kazimieras ir dvi seserys: Ona ir Petronė su šeimomis. A.a. J. Petrauskas buvo ilgametis L. Centro narys, uolus katalikas ir gerų darbų rėmėjas. Sekančią dieną palaidotas Flores kapinėse. Su velioniu atsisveikinti susirinko daug L. Centro narių.

† Marija Končiūtė Matulevičienė, 69 metų amž., mirė Hosp. Durand gegužės 8 d. Buvo kilusi iš Semeliškių km., Miroslovo v., Alytaus apskr. Į Argentiną atvyko 1926 m. Tais pačiais metais Lietuvoje buvo vedusi su Stasiu Matulevičium, kuris liko giliai liūdesyje taip pat ir sūnus Valerijus. Š. Amerikoje liko sesuo Ona, Lietuvoje brolis Kazys. Palaidota Chacarita kapuose.

† Josefa Mikelionytė Jankentienė, gimusi 3.VI.1894. mirė šių metų balandžio 18 d. Palaidota Sarandí kapinėse. Nuliūdime liko sesuo Marija Rutkuvienė, seserėnai: Petras Rutkus su žmona Mirta, Nelida Vidūnaitė Matulienė su vyru Angel ir dukrom Silvija ir Klaudija, Albertas Matulevičius su žmona Antonija ir dukrom Mercedes Klaudija ir Rozana. Pussererės Marija Grigaitienė ir Ona Katunskienė, pusbrolis Juozas Bolis, giminaitė Emilija Rutkutė de Plaipa. Lietuvoje liko sesuo Topilė Stankevičienė ir brolis Antanas Mikelionis. Praeito Nr. aprašyme pasitaikė kai kurių netikslumų. Už klaidą atsiprašome.

PADEKA

Mirus mūsų brangiam vyrui ir tėvui a.a. Antanui Matuliui, nuoširdžiai dėkojame jį lankiusiems ligoje, o jam mirus dalyvavusiems šermentyse, atsiuntusiems gyvų gėlių vainikus ir palydėjusiems į kapines, bei pareiškusiems mums užuojautą sunkioje valandoje. Dėkojame kun. A. Steigvilai ir broliui P. Gudelevičiui už maldas ir palydėjimą į kapines, Pikų šeimai už užsąkytas šv. Mišias, Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje.

Nuoširdžiai visiems dėkingi žmona Adėlė Matulienė ir sūnūs: Eduardas ir Robertas su šeimomis.

ESTUDIO JURIDICO
CARLSTON - JAIME WOLPOWICZ
Sucesiones - Contratos - TRADUCTORES PUBLICOS
PASAPORTES NO ARGENTINOS EN POCOS DIAS
Trámite completo de jubilaciones en todas las Cajas
Traducciones en el idioma Lituanio
LAVALLE 1390, PISO 4º, DTO. A - TEL. 40-9531

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai — Tėvai Marijonai. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 50,00 administracijoje; \$ 50,00 namuose. Kitur — metams 4 dol. Oro paštas metams 7 dol.

XXVI Metai — Nr. 574

1975 m. birželio 6 d.

MOTINOS DIENA LIETUVIŲ PARAPIJOJE

Gegužės 11 d. visą dieną lijo lietus, tačiau pavakary į šv. Mišias už motinas susirinko nemažas būrys lietuvių.

Motinių intencija pamaldas atlaikė ir atitinkamą pamokslą pasakė kun. Aug. Steigvilas. Pamaldų metu giedojo šv. Cecilijos choras, vadov. P. Gudelevičiaus. Esant blogam orui Responsas buvo atskaitytas bažnyčioje, o po to kartu su choru visi sugiedojo Viešpaties Angelą už mirusių motinas.

Po bažnytinų apeigų visi susirinko į salę, ten įvyko bendras minėjimas, į kurį susirinko virš šimto žmonių.

Šio vakaro programą pradėjo Pijus Gudelevičius trumpu atidarymo žodžiu, pakviestas programai vesti p. Mariją Mačernienę.

Pirmoje eilėje mūsų solistė p. M. Zavičienė, sugiedojo su ypatingu nusiteikimu Ave Maria (Gounod). Solistei akompanavo jos dukra, mūsų jaunimo nuoširdi veikėja, Nelida Zavičkaitė.

Po to į sceną buvo paprašytas p. Juozas Šiušis, kuris paskaitė tai dienai pritaikintą paskaitą. Ona Kundrotienė pasakė eilėraščių motinai.

Šeštadienio mokyklos mokiniai, vadovaujami jų mokytojos seselės Angelikos atliko mažą programėlę. Pirmoje eilėje pasveikino visas mamytes, po to padainavo dvi daineles ir galiausiai nulipė nuo scenos pasveikino savo mamytes ir įteikė po dovanėlę.

Ponia M. Zavičienė padainavo Karvelį ir Našlaitėlę, susilaukdama daug padėkos katučių visų susirinkusių.

Pabaigoje buvo motinų pagerbimas, kurį pravedė kun. Augustinas Steigvilas ir brolis Pijus Gudelevičius. Kun. A. Steigvilas pabrėžė, kad pagerbiant dvi motinas, simboliškai pagerbiamos visos motinos. Į sceną buvo paprašytos ponios M. Zavičienė ir G. Macaitienė, kurioms buvo įteikta po gėlių puokštę.

Atvykęs iš Amerikos svečias kun. Kaz. Malakauskas pasveikino visus susirinkusius, po to kun. A. Steigvilas tarė trumpą uždarymo žodį ir palaimino stalą.

Buvo patiekta arbata su užkandžiais ir įvairiais pyragais, kuriuos atnešė ir dovanavo viešnios.

Lietus pyle kaip iš kibiro, bet viduj sriubėjojant šiltą arbatą buvo šilta ir malonu.

Arbatėlės metu jaunimo atstovai Nelly Zavičkaitė ir Vytautas Barzdžius papasakojo susirinkusiems apie Jaunimo kongreso ruošą ir prašė kas gali priimti atvykusius svečius pas save namuose vienai nakčiai. Čia pat užsirašė keletas šeimų sutinkančių priimti svečius.

Nežiūrint blogo oro, minėjime dalyvavo virš šimto asmenų.

ATVYKSTA MENO JĖGOS

Duetas — Linkevičiūtė ir Prapuolenis ir akomp. Apeikytė atvyksta su koncertu rugpiūčio pabaigoje. Juos siunčia Pas. Liet. Bendruomenės Valdyba. Koncertuos Jaun. Kongreso naudai. Aplankys Pietų Amerikos kraštus.

• Dr. Povilas Adolfas Kalyna ir ponija Eliza Giliberti džiaugiasi susilaukę antro kūdikio — dukters kuriai duotas vardas Silvia Noemi, gimė 1975 m. balandžio 30 d. Sveikai augti!

• Birutės draugijoje susiorganizavo jau nemaža jaunimo grupė. Vadovauja Luis Lemberis, buvęs L. Centro jaunimo šokių mokytojas. Šeštadieniais daromos repetacijos. Kas iš jaunimo norėtų prisidėti — visada yra laukiamas. Birutėčių namuose yra įsisteigusi lietuviškų lėlių (mažyčių) dirbtuvė, kurios bus parduodamos ar rifuojamos, iš pelno steigiamas fondas tautiškiems rūbams įsigyti. Teko girdėti, kad p. A. Mikeliūnienė yra naudoję kelias tautines juostas šiam naujam šokių ir dainų ansamblui. Linkime sėkmės!

• Kun. Kazimieras Mikalauskas gegužės 11 d. buvo atvykęs aplankyti Argentinos. Vyko kartu su ekskursija. Kelionės maršrutas: Kolumbija, Brazilija, Paragvaj, Argentina, Peru. Svečias gyvena Crescent City Calif. š. Amerikoje. Dirba vienoje amerikiečių parapijoje. Yra gimęs Amerikoje, gi gimnaziją baigė pas T. Marijonus Marijampolėje ir Vilkaviškio kunigų seminariją. Išventintas kunigu 1937 m. Į Ameriką vėl išvyko 1938 m. Gegužės 11 d. aplankė lietuvių parapiją. Laiką į dalyvavo Motinos Dienos minėjime Lietuvių salėje. Už poros dienų išvyko iš Argentinos.

• Gausiai dalyvausime birželio 15 d. lietuvių parapijoje 35 metų Lietuvos okupacijos liūdno sukakties bei vysk. Valančiaus 100 metų mirimo sukakties minėjime.

• Provizorius Vyt. Malėla birželio 1 d. sukako 87 metus amžiaus. Jis gyvena savo namuose Adroque, kur jį nuolat lanko dukterė V. Surylienė. Sveikiname ir daug sėkmės!

• Šių metų rugpiūčio 17 d. įvyksta "Laiko" metinė šventė ir kartu baigusiu aukštąjį mokslą pagerbimas. Visi baigusieji mokslą arba žinantieji kas yra baigę aukštąsias mokyklas prašomi pranešti "Laiko" redakcijai (T. E. 208-5027). Šventėje kviečiami dalyvauti visi baigusieji mokslą su šeimomis ir plati lietuviškoji visuomenė, įvertinant šį didelį jaunuolių darbą.

IŠ ALOS TARYBOS POSĖDŽIO

Eilinis ALOS Tarybos posėdis įvyko šių metų gegužės 9 d. SLA organizacijos patalpose.

Negalint pirmininkui atvykti, posėdį atidarė ir jam vadovavo vicepirmininkas R. Stalioraitis.

Pirmoje eilėje buvo padaryta praeito posėdžio nutarimų apžvalga.

Lituanija gatvės lentelės. Jau yra padaryta 40 lentelių su "Lituanija" vardu. Apmokėta 296 tūkst. pežų. Viso aukų surinkta 429 tūkst. p. Iš likusių pinigų reikalinga padaryti bronzinę lentą, kuri gali nemažai kaupti. Senoji lenta netinka panaudojimui, nes reikia pakeisti burmistro pavardę, o tai galima padaryti išliecinant visą lentą. Nutarta pasiteirauti kitose dirbtuvėse, ar galima pakeisti vien pavardę paliekant tą patį tekstą. Lenteles prie sie-

ny kalti miesto valdybos vardu tam tikslui prašyti ar samdyti jų ekipą. Nutarta užsakyti daugiau lentelių ir jomis aprūpinti visas Lituanija vardo gatves.

Jaunimo kongresas. Į kongresą atvažiuoja apie 500 svečių. Dėl jų apnakvadinimo prašyti smulkesnių informacijų: kas asistuoja pas gimines, kas viešbučiuose ir kas pageidauja šeimose. Šiaip, kongreso darbas eina pirmyn. Yra įvairios komisijos, kurios jau pradeda įsitraukti į darbą. ALOS Taryba pageidautų didesnio kontakto su jaunimu, kad jaunimas dalyvautų posėdžiuose ir informuotų apie sekmes ir nesekmes darbe. Vienas milijonas pežų jau įteikta V. Marista vadovybei, kur įvyks kongreso stovykla.

Lietuviškų mokyklų šventė. Reikia būtinai padaryti lietuviškų mokyklų šventę. Tam tikslui p. Derenčiaus iniciatyva yra surinkta pinigų. Nutarta sueiti į kontaktą su mokyklų mokytojais.

Lituanistiniai kursai. Reikia būtinai pradėti lituanistinius kursus ir tam tikslui duoti konkrečią datą.

Sekantis posėdis L. Centre, birželio 6 d.

IŠ LIET. CENTRO VEIKLOS

PADEKA

Dėkojame visiems bendradarbiams dirbusiems ruošiant Motinos Dienos paminėjimą L. Centre, 197.V.4. Dirbo ponios: Petrauskienė, Mankuvienė, Ožinskienė, Soč. Ruplėnienė, Ad. Misiūnienė, Misiūnaitė, Delbenė, Gr. Mičiūdaitė, J. Mičiūdienė, Stančikaitė de Fiorentino, A. Katinas, N. Burbaitė, M. Aglinskas, E. Rudytė, S. Tamošiūnaitė, R. Rukšėnaitė, N. Zavičkaitė.

Bendradarbiai: P. Jelinskas, R. Narbutas, A. Tamulynas, L. Aglinskas, O. Jonušis, R. Rudis, A. Ruplėnas, A. Džiugis, J. Gaičius, J. Delbene.

Atnešusios tortų ir pyragų: Petrauskienė, Misiūnienė, Ožinskienė, Ruplėnas, Misiūnaitė de Delbenė, E. Tubelytė, Lukoševičienė, Moseiko, Jalinskas, Kairytė de Casaburi, Rastauskas, Gaidimauskas, Pinkevičius, Katinas, Lukšas, Aglinskas.

A. LIETUVIŲ CENTRO SVENČIŲ KALENDORIUS

Birželio 29 d. — Antanų, Jonų, Petry ir Povilų pagerbimas.
Liepos 20 d. — Oninės ir Dariaus ir Girėno paminėjimas.
Rugpiūčio 3 d. — Vaiko Diena.
Rugpiūčio 9 d. — Ansamblio metinė šventė.
Rugsėjo 20 d. — Pavasario šventė — jaunimo diena.
Spalio 5 d. — šv. Mišios už mirusius narius ir pietūs.
Spalio 11 d. — Metinė šventė.
Spalio 18, 19 d. — Salioniniai žaidimai.
Spalio 26 d. — Kiškio uodegos medžioklė.

Lapkričio 8 d. — Jaunimo šokių šventė.
Lapkričio 23 d. — pensininkų pietūs.
Gruodžio 25 d. — Jungiamės prie jaunimo — Kalėdų šventės Villa Marista.
Gruodžio 31 d. — Naujų Metų sutikimas.

A. L. Centro Valdyba.

ARG. LIETUVIŲ CENTRAS

Tabare 6950, V. Lugano 1975 m. birželio 29 d. 12 val. ruošia KARALIŠKUS PIETUS,

kurių metu bus pagerbti Jonai, Antanai, Petrai ir Povilai. Gros orkestras OSTENDE.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto arba užsisakyti sekanciais telefonais: J. Mičiūdas 601-1675, A. Ruplėnas 601-2989 / 5260, A. Džiugis 601-7624, N. Burba 768-1459.

Visus nuoširdžiai kviečiame.

A. L. Centro Valdyba.

AUKOS LAIKUI

\$ 1.500 — Marija Bendorinienė
„ 1.000 — Balys Kiesylis
„ 1.000 — Vincas Grigaitis
„ 1.000 — Antanas Sabutis
„ 1.000 — Jonas Laucius
„ 1.000 — Simonas Dockus
„ 1.000 — Bruna Barauskienė
„ 1.000 — Jurgis Sabalis

AUKOS LAIKO KALENDORIUI

\$ 6.000 — Justina Kazimikaitienė
„ 5.000 — Josefa Paserpskienė
„ 5.000 — Sofija Rymavičienė
„ 3.000 — Jonas Papečkys
„ 2.000 — Konstancija Povilonytė
„ 2.000 — Antanas Balčiūnas
„ 2.000 — Antanas Majauskas
„ 1.000 — N. N.
„ 1.000 — Olga Stasiukonis
„ 1.000 — Pranas Tumas
„ 1.000 — Povilas Mainonis
„ 1.000 — A. Paliukienė
„ 1.000 — Vincas Sebastinavičius
„ 1.000 — Ona Leipienė
„ 1.000 — Viktoras Miškinis
„ 1.000 — Stasys Gubliauskas
„ 1.000 — Natalija Paršlienė
„ 1.000 — Sofija Grižienė
„ 1.000 — Felicija Baltrūnas
„ 1.000 — Pranas Strolia
„ 500 — Irenė Gikis
„ 500 — Jonas Karaniauskas
„ 500 — J. Kliuga

Mieliems Laiko rėmėjams už aukas nuoširdus ačiū.

"Laiko" Administracija.

PLJK TRIJŲ KRAŠTŲ ATSTOVAI

Šių metų gegužės 31 d. birželio 1 d. Argentinoje įvyko trijų kraštų III Pas. Liet. Jaunimo Kongreso atstovų suvažiavimas. Iš Argentinos dalyvavo: V. Barzdžius, J. Baltrūnas, J. Mikalonis, N. Zavičkaitė, M. Balčiūnaitė, ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas, kun. J. Margis, Alfr. Ruplėnas, E. Rudytė, p-nia I. Simanauskienė, R. Stalioraitis ir kun. A. Steigvilas.

Iš š. Amerikos dalyvavo p-lė Rasa Sočiūnaitė.

Iš Brazilijos dalyvavo M. Baublytė, A. Steponaitis, M. Saulaitytė ir kun. A. Saulaitis. Iš Urugvajaus dalyvavo Adelė ir Gvidas Mačanskiai, bei Rosa Vitkauskienė. Be to iš Argentinos suvažiavime dar dalyvavo visa eilė kitų klausytojų. Suvažiavimas pirmą dieną vyko Liet. Susijimo patalpose ir kitą dieną Lietuvių Centro rūmuose. Abi draugijos delegatus pavaišino. Aprašymas apie šio suvažiavimo nutarimus tilps sekanciam numerijje.

• Albertas Stalioraitis, švėsdamas savo metų sukaktį 25.V.75. suruošė jaukią šventę savo namuose, kurioje dalyvavo artimieji bei draugai.

• Povilas Mainonis 25.V.75. paminėjo savo 75 metų sukaktį. Ta proga gavo daug sveikinimų. P. Mainonis yra artimas L. Parapijos kaimynas ir bažnyčios talkininkas.

• SLA padėka ir birutėčių Motinos Dienos aprašymas tilps sek. Nr.

1975 m. birželio 14 d. šeštadienį, 21 val. SLA organizacijos salėje, Av. San Martín Nr. 3175, Lanus Oeste įvyksta

TARPTAUTINIS ŠOKIŲ FESTIVALIS

Dalyvauja: DANŲ, ŠKOTŲ, VOKIEČIŲ, ŠVEDŲ ir LIETUVIŲ šokių ansambliai.

Po programos — užkandžiai ir bendri šokiai.

Užsisakykite iš anksto bilietus sekanciais telefonais: J. Rudėnas 69-7532, Alb. Stalioraitis 247-0923, E. Chop 208-5653, Ad. Romeika 208-0317.

Visus nuoširdžiai kviečia dalyvauti

SLA Centro Valdyba.